

ORGANIZACIJA I PROVEDBA „53. IALB DANA I 1. EUFRAS KONFERENCIJE“

Katančić, Tomislav

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:151:862531>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-02**

Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

**Fakultet
agrobiotehničkih
znanosti Osijek**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek - Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET

Tomislav Katančić

Sveučilišni diplomski studij Zootehnika

smjer Specijalna zootehnika

**ORGANIZACIJA I PROVEDBA „53. IALB DANA I 1. EUFRAS
KONFERENCIJE“**

Diplomski rad

Osijek, 2015.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET

Tomislav Katančić

Sveučilišni diplomski studij Zootehnika

smjer Specijalna zootehnika

**ORGANIZACIJA I PROVEDBA „53. IALB DANA I 1. EUFRAS
KONFERENCIJE“**

Diplomski rad

Povjerenstvo za obranu diplomskog rada:

1. doc.dr.sc. Tihana Sudarić, predsjednik
2. doc.dr.sc. Snježana Tolić, voditelj
3. prof.dr.sc. Ljubica Ranogajec, član

SADRŽAJ

UVOD	2
METODE RADA I IZVORI PODATAKA	4
1. OPĆENITO O IALB-U	5
2. IALB-DANI	6
2.1. 53. IALB-dani 2014. u Hrvatskoj	6
3. PROGRAM ODRŽAVANJA KONGRESA	8
3.1. Predgovor organizatora kongresa	8
3.2. Plenarna izlaganja na kongresu	10
3.2.1. Poljoprivredno savjetovanje i agrarna struktura u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji...	10
3.2.2. Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.....	12
3.2.3. Europsko inovacijsko partnerstvo - “poljoprivredna produktivnost i održivost“	13
3.2.4. Prvi rezultati iz PRO-AKIS-EU istraživačkog projekta.....	14
3.2.5. HERA-NET: mreža visokoobrazovanih ruralnih animatora	16
3.3. Radionice na kongresu	19
3.3.1. Značaj sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) za savjetodavstvo	19
3.3.2. Prednosti zadrugarstva – iskustva iz Južnog Tirola (Italija)	21
3.3.3. Poljoprivredno savjetodavstvo u Bavarskoj (Njemačka)	22
3.3.4. Značaj pisanih publikacija savjetodavnoj praksi – primjeri iz Irske	25
3.3.5. Mladi i žene u ruralnom prostoru.....	27
4. EUFRAS - PLATFORMA ZA UMREŽAVANJE SAVJETODAVNIH SLUŽBI	30
5. AKTIVNOSTI I ZADUŽENJA STUDENATA VOLONTERA NA 53. IALB DANIMA I I. EUFRAS KONFERENCIJI	33
6. ZAKLJUČAK	35
7. LITERATURA	37
8. SAŽETAK.....	38
9. SUMMARY	39
10. PRILOG: CECRA CERTIFIKAT	40
11. POPIS SLIKA	41
12. POPIS TABLICA.....	42
TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA	43
BASIC DOCUMENTATION CARD	44

UVOD

Savjetodavna služba slijednik je Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu osnovanog 1997. god. Zadaća je službe obavljanje raznovrsnih savjetodavnih aktivnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu i gospodarenju šumama i šumskim zemljištem. Kao javna ustanova financira se iz državnog proračuna, a djeluje putem središnjeg ureda i 21 (županijske) podružnice. Služba je u potpunosti informatizirana i mrežno povezana. U službi je trenutno zaposleno 247 stručnjaka agronomskih, šumarskih i srodnih struka što je premalen broj za djelotvorniji utjecaj na razvoj poljoprivrede i sela.

U prijenosu poljoprivrednih stručnih znanja i informacija ulogu donekle imaju i druge stručne službe u poljoprivredi, strukovne organizacije i udruženja te udruge civilnog društva. U Hrvatskoj zasad nema privatnih poljoprivrednih savjetodavnih službi, međutim predviđeno je osnivanje komore agronoma, kojim se predviđa ovlašćivanje agronoma za obavljanje određenih poslova privatne savjetodavne službe. To bi u budućnosti moglo povećati zapošljavanje poljoprivrednih stručnjaka u poslovima savjetovanja.¹

Poslovi savjetovanja u poljoprivredi ruralnom razvoju, ribarstvu i gospodarenju šumama i šumskim zemljištem vrlo su kompleksni. Osim stručnih znanja, savjetnik mora biti upućen u različita pravna i poduzetnička područja. Unaprjeđenje ovakvih znanja postiže se kontinuiranim praćenjem novih stručnih i tehnoloških postignuća, te razmjenom znanja, iskustava i praksi kako na nacionalnoj tako i međunarodnoj razini putem savjetovanja i kongresa i sl.

Međunarodni kongresi savjetodavaca imaju dugogodišnju tradiciju. Jedno od najznačajnijih međunarodnih kongresa poljoprivrednih savjetodavnih službi su IALB dani².

¹ Upisom u drugu godinu diplomskog studija odabrao sam i izborni modul „Poslovne komunikacije i savjetodavni rad“ pod vodstvom doc.dr.sc Snježane Tolić. Na prvim konzultacijama oko modula u studenom 2013. docentica je dala prijedlog da sudjelujem na kongresu „53. IALB dani“ te da uz nju predstavljam Poljoprivredni fakultet na kojem studiram. Nakon razgovora sa predstavnikom organizacijskog odbora gospodinom Milanom Husnjakom iz Savjetodavne službe dodatno sam se zainteresirao za sudjelovanje na kongresu. Na 1. sjednici znanstveno-stručnog i organizacijskog odbora 53. IALB-dana 2014. prihvaćen je prijedlog da organizacija i provedba navedenog kongresa budu tema mog diplomskog rada.

² Internationale Akademie land - und hauswirtschaftlicher Beraterinnen und Berater, /Internacionalana akademija savjetodavki i savjetodavaca u poljoprivredi i obiteljskom poduzetništvu..

Kongres poljoprivrednih savjetodavaca „IALB dani“ svake se godine održava u drugoj zemlji Europske Unije. Hrvatska je u lipnju 2014. godine imala čast organizirati i održati ovako prestižan događaj.

Mjesto održavanja kongresa bile su Terme Tuhelj koje se nalaze na sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske, lokacija je bila prikladna da smjesti sve uzvanike na kongresu. Vrijeme održavanja kongresa bilo je 18. do 21. lipnja 2014. Plan i program održavanja bio je bogat i dinamičan s obzirom na velik odaziv savjetnika iz brojnih europskih zemalja. U okviru održavanja kongresa „IALB dani“ po prvi put je paralelno održana EUFRAS konferencija³ po čemu je kongres dobio ime: „53 IALB dani i 1. EUFRAS konferencija“.

Glavna motivacija za sudjelovanje na ovakvom kongresu bio je moj osobni zaključak kako je Slavoniji potrebna dodatna snaga savjetodavstva na području poljoprivrede. Uloga savjetodavaca je predočiti poljoprivrednicima nova znanja i spoznaje na području struke i implementirati ta znanja u njihov rad. S obzirom na moje obrazovanje smatram da mogu pridonijeti takvom obliku napretka, a sudjelovanje u organizaciji kongresa dalo mi je nova praktična znanja i zaključke koji su prikazani u radu.

³ EUFRAS - European Forum for Agricultural and Rural Advisory Services

METODE RADA I IZVORI PODATAKA

Cilj ovog diplomskog rada je informirati studente, nastavnike i sve zainteresirane o bogatstvu različitih savjetodavnih znanja, metoda i iskustava poljoprivrednih savjetodavaca zemalja Europske unije.

U radu su opisane aktivnosti kongresa na temelju obrade podataka prikupljenih volontiranjem i gostovanjem na kongresu „53 IALB dani i 1. EUFRAS konferencija“.

U radu su korištene sljedeće metode: metoda prikupljanja podataka, obrade podataka (promatranje, analiza i sinteza) vezanih za razloge i tijek odvijanja kongresa, metoda opažanja, metoda otvorenog intervjua.

Na temelju prikupljenih i analiziranih informacija s različitih aktivnosti i događanja, opisan je tijek provedbe kongresa, te osobna uloga u pojedinim zadacima koje sam kao volonter, član organizacijskog tima zajedno sa skupinom kolega sa Agronomskog fakulteta u Zagrebu, Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku i sa nekoliko zaposlenika Poljoprivredno-savjetodavne službe iz Zagreba.

Kao osnovna literatura u ovom radu korišteni su sažetci plenarnih i ostalih izlaganja te sažetci s održanih radionica koji su objedinjeni u zborniku radova kongresa. Korištene su i ostale informacije o održanom skupu koje su prezentirane na različitim web stranicama.

Najkorisniji izvor podataka bilo je samo fizičko sudjelovanje na kongresu i komuniciranje sa savjetodavcima i kolegama iz područja agroekonomike i savjetodavstva. Kongres se sastojao od plenarnih izlaganja i radionica koje su nudile pregršt informacija za sastavljanje ovog rada.

1. OPĆENITO O IALB-U

IALB - Internationale Akademie land - und hauswirtschaftlicher Beraterinnen und Berater, (međunarodna akademija savjetodavki i savjetodavaca u poljoprivredi i obiteljskom poduzetništvu), je krovna europska organizacija poljoprivrednih savjetodavaca iz 18 europskih zemalja, osnovana 1961. godine.

IALB omogućava osiguranje kvalitete savjetovanja. Pravovremenim uočavanjem trendova i promjena te ukazivanjem na rješenja uz pomoć obrazovanja i savjetovanja doprinosi uspješnijoj prilagodbi novim zahtjevima poljoprivrednika i ostalih stanovnika ruralnih prostora.

Ovo međunarodno udruženje stručnjaka-savjetnika ima u fokusu djelovanja pitanja budućnosti obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i ruralnog prostora u okviru održivog razvoja. Savjetodavna služba Hrvatske učlanjena je u IALB u svibnju 2013. godine.

Slika 1. logo IALB organizacije

Izvor: <http://www.solothurn-city.ch/en/business/current-meetings.5340/54-ialb-tagung-2015-in-solothurn.6188.html>

2. IALB-DANI

IALB-dani su redovito godišnje savjetovanje poljoprivrednih savjetodavaca i aktera razvoja ruralnog prostora koje se odražava već 53 godine. Teme savjetovanja su kompaktne i aktualne stručne informacije, pregled organizacije i ponude savjetodavnih službi - "Best Practice" impulsi za savjetničke projekte, dijalog i razmjena iskustava aktera u ruralnom prostoru i refleksije budućih perspektiva.

Programski koncept IALB-dana čine stručna i znanstvena predavanja, stručni izleti, radionice te informacije o novim projektima i podlogama u poljoprivrednom savjetovanju.

IALB-dani su dosad održani 25 puta u Njemačkoj, 11 u Švicarskoj, 11 u Austriji, 3 u Italiji, te 3 puta u Francuskoj. Savjetovanje traje 2-4 dana uz sudjelovanje između 200 i 300 sudionika.

2.1. 53. IALB-dani 2014. u Hrvatskoj

Sudionici savjetovanja imali su jedinstvenu priliku razmijeniti stručna iskustva sa kolegicama i kolegama iz čitave Europe na području poljoprivrednog savjetovanja, ruralnog razvoja te mogućnosti povlačenja financijskih sredstava EU.

Skup je omogućio nacionalno i međunarodno umrežavanje dionika ruralnog razvoja i inicijativu za stvaranje EIP - Europskih inovacijskih partnerstava u poljoprivredi i ruralnom prostoru.

Tema 53. IALB-dana bila je: „mogućnosti nove agrarne politike – uloga savjetovanja“

Raspravljalo se o tome što Hrvatska planira primijeniti u okviru EU - Uredbe ruralnog razvoja, kako možemo postići bolje sudjelovanje aktera ruralnih područja u mjerama razvoja ruralnog prostora.

Zatim, neke od tema rasprava su bile; izdašnije iskorištavanje EU sredstava koristeći iskustva drugih zemalja članica, kako se može postići bolja interakcija znanosti i aktera razvoja ruralnog prostora.

Suradnici ovog događaja bili su Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Poljoprivredni fakultet Osijek.

Očekivani rezultati organizacije 53. IALB –dana bili su:

- Doprinos razvoju i učinkovitosti rada Savjetodavne službe u novom kontekstu djelovanja u EU
- Stvaranje mreže kontakata sa savjetodavnim službama u EU
- Razmjena iskustava između poljoprivrednih savjetodavaca u EU
- Razvoj suradnje na polju usavršavanja i certificiranja poljoprivrednih savjetnica/ka
- Zajednička priprema i provedba EU-projekata ruralnog razvoja
- Formiranje EIP-Europskih inovacijskih partnerstva u skladu sa prioritetima EU - Uredbe ruralnog razvoja za razdoblje 2014. - 2020. za Mjere prijenosa znanja i informacija u poljoprivredi i ruralnom prostoru

Potencijalni sudionici na ovom europskom savjetovanju bili su: poljoprivredni savjetnici, djelatnici razvojnih agencija, djelatnici državnih i županijskih upravnih tijela nadležnih za poljoprivredu, ruralni razvoj i EU - projekte, djelatnici srednjeg i visokog poljoprivrednog školstva i znanosti, djelatnici ostalih institucija u poljoprivredi i ruralnom području.

Uravnoteženi okvirni proračun iznosio je oko 440.000 kn (57.000 eura). Glavni prihod je kotizacija, koja iznosi za obavezni program oko 875 kn (115 eura) i oko 800 kn (105 eura) za program po izboru sudionika. Ostali prihodi su sponzorstva i donacije regionalne i lokalne samouprave te pravnih subjekata.

Glavni rashodi su za usluge prevođenja (simultano, konsekutivno, hrvatski-njemački-ingleski), stručne izlete na poljoprivredna gospodarstva, večera dobrodošlice i svečana večera, tisak zbornika i drugog pisanog materijala.

Partneri u organizaciji bili su EUFRAS - European Forum for Agricultural and Rural Advisory Services; Poljoprivredno-prehrambeni fakultet - Univerzitet u Sarajevu; Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.

3. PROGRAM ODRŽAVANJA KONGRESA

Kongres se sastojao od predgovora organizatora kongresa, 5 plenarnih izlaganja, 8 radionica i zajedničkih izleta po Republici Hrvatskoj.

3.1. Predgovor organizatora kongresa

Prvi predgovor održao je dr.vet.med. Hrvoje Horvat, predsjednik Savjetodavne službe. On je istaknuo kako se proizvodnja hrane u cijelom svijetu pa tako i u Europi, nalazi se pred velikim izazovima i na prekretnici. Naznačio je potrebu za osiguranjem kvalitetne hrane za sve više stanovnika. Izlaz vidi u prijenosu znanja, uvođenju novih tehnologija i redefiniranju uloge savjetovanja u poljoprivrednoj proizvodnji.

Istaknuo je kako Hrvatska savjetodavna služba upravo proširuje svoj obuhvat na područje šumarstva te uvodi novosti i osvježenja u načinu rada. Proširenje domene djelovanja savjetodavne službe opisao je kao „spajanje mladosti i svježine jedne nove organizacije sa zrelošću i iskustvom druge, nešto starije“. Zatim je poželio doborodošlicu svim sudionicima na kongresu i zaključio svoj predgovor.

Slika 2. Hrvoje Horvat, predsjednik Poljoprivredno-savjetodavne službe

Izvor: <http://www.savjetodavna.hr/>

Drugi predgovor održala je Edda Albers, predsjednica IALB-a. Ona je istaknula kako je ova konferencija novost, jer ove godine po prvi puta povezuje konzultante iz tri različita područja:

- konzultante/ice iz regije, Hrvatske i jugoistočne Europe
- članove IALB-a, uglavnom konzultante/ice iz njemačkog govornog područja Europe
- članove EUFRAS-a, konzultante/ice iz svih europskih zemalja.

Smatra kako će baš Republika Hrvatska kao domaćin kongresa dati važne informacije o poljoprivredi u Jugoistočnom dijelu Europe i kako je ovo važan korak naprijed u poljoprivredi cijele Europske Unije.

Slika 3. Edda Albers, predsjednica IALB-a

Izvor: <http://www.savjetodavna.hr/>

Zadnji predgovor održao je Tom Kelley, predsjednik EUFRAS-a. On je zaključio da nikada prije izazovi s kojima se suočava poljoprivreda nisu bili toliko zahtjevni i da nikada nije ni bilo toliko mogućnosti. Istaknuo je kako se ljudi iz različitih dijelova Europe ujedanjuju kao poljodjelci, savjetnici i kao europski građani kako bi učili jedni od drugih i bolje se nosili s izazovima proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i energije. Smatra kako posebnu vrijednost ove konferencije predstavlja raznolikost zastupljenih organizacija i pojedinaca, njihove strukture, modela financiranja i različitih operativnih aktivnosti.

Slika 4. Tom Kelley, predsjednik EUFRAS-a

Izvor: <http://www.savjetodavna.hr/>

3.2. Plenarna izlaganja na kongresu

3.2.1. Poljoprivredno savjetovanje i agrarna struktura u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji

Prvo plenarno izlaganje bile su uvodne informacije zemalja domaćina, tema tog izlaganja bila je „Poljoprivredno savjetovanje i agrarna struktura u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji“. Ovo izlaganje su održali prof.dr.sc. Đurđica Žutinić iz Republike Hrvatske, prof.dr.sc. Sabahudin Bajramović iz BiH i Anton Jagodić iz Slovenije.

Prvi dio ovog uvodnog predavanja održala je prof.dr.sc. Đurđica Žutinić sa Agronomskog fakulteta u Zagrebu. Opisala je osnovna obilježja Hrvatske poljoprivrede. Navela je kako Hrvatska zbog prirodno-klimatskih pogodnosti, zemljišnih i vodnih resursa i raznolikih ekoloških sustava ima znatnih potencijala za raznovrsnu poljoprivrednu proizvodnju, od ratarskih kultura i industrijskog bilja, kontinentalnog i mediteranskog voća i povrća, grožđa pa do uzgoja stoke. Dosadašnja postignuća u poljoprivredi opisala je u brojkama i prezentirala gostima kongresa.

Nakon toga opisala je i važnost Savjetodavne službe u poljoprivredi, navodi kako u Hrvatskoj zasad nema privatnih poljoprivrednih savjetodavnih službi, ali je trenutno na javnoj raspravi prijedlog zakona o osnivanju komore agronoma, kojim se predviđa ovlašćivanje agronoma za obavljanje poslova privatne savjetodavne službe.

Drugi dio ovog izlaganja održao je Anton Jagodić, predsjednik savjetodavaca iz Slovenije. Navodi kako u njihovoj službi djeluju stručni poljoprivredni savjetodavci, savjetodavci na terenu i savjetodavci za obitelji poljoprivrednika i dodatne aktivnosti, koji besplatno i stručno savjetuju oko 60 000 slovenskih poljoprivrednika na području poljoprivrede, šumarstva, prava i gospodarstva, u skladu s važećim nacionalnim zakonima i zakonima EU-a.

Poljoprivredna savjetodavna služba u Sloveniji igra iznimno važnu ulogu u provedbi politike ruralnoga razvoja EU-a za razdoblje 2007.-2013. te je prepoznata kao poljoprivredna savjetodavna služba za višestruku sukladnost. Neizostavan je partner Ministarstva poljoprivrede za pripremu novih zajedničkih poljoprivrednih politika u Sloveniji za razdoblje 2014.-2020.

Slika 5. Logo poljoprivredno savjetodavne službe u Sloveniji

<http://www.kgzs.si/kv/zbornicni-urad.aspx>

Zadnji u ovom dijelu izlaganja trebao je biti prof. dr. sc. Sabahudin Bajramović sa poljoprivredno-prehrambenog fakulteta u Sarajevu, međutim zbog privatnih obaveza bio je spriječen te je prezentaciju odradila njegova zamjenica.

Ona je detaljno u brojkama prikazala poljoprivrednu proizvodnju u BiH, izdvojila je kako je poljoprivredno savjetodavstvo u BiH zbog složenosti političkog sistema odvojeno na razini entiteta Federacije BiH i Republike Srpske, te Distrikta Brčko. U Federaciji BiH savjetodavstvo se vrši na kantonalnoj razini s elementima koordinacije iz Odsjeka za stručno-savjetodavne službe u okviru Sektora za poljoprivredu Ministarstva poljoprivrede Federacije BiH.

U Republici Srpskoj savjetodavstvo je smješteno u okviru Ministarstva poljoprivrede i uspostavljeno je na regionalnoj razini. Opća karakteristika savjetodavstva u oba entiteta BiH nedovoljna je efikasnost službi, što je rezultat nedovoljnih ljudskih resursa, skromne opremljenosti i općenito niskih proračunskih izdvajanja u tu svrhu.

Pored javnog savjetodavstva, važnu ulogu u transferu znanja imale su, i još imaju, brojne inozemne i domaće vladine i nevladine organizacije, među kojima se izdvajaju USAID⁴, SIDA⁵, GIZ⁶ i CARITAS, a u posljednje vrijeme i privatne savjetodavne službe.

⁴ Američka državna agencija osnovana 1961. godine s ciljem pružanja ekonomske, razvojne i humanitarne pomoći u skladu s vanjskom politikom SAD-a

⁵ Švedska međunarodna agencija za razvitak – radi na smanjenju siromaštva u svijetu u skladu s direktivama Švedskog Parlamenta i Vlade.

⁶ Njemačka organizacija za tehničku suradnju - GIZ d.o.o. (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH) je organizacija koja posluje u cijelom svijetu u okviru međunarodne suradnje sa ciljem održivog razvoja

3.2.2. Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.

Ovo predavanje održala je univ.spec.pol. Davorka Hajduković, predstavница Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske. Navela je kako je Ministarstvo poljoprivrede pripremlilo spomenuti program, koji obuhvaća 16 mjera, te veći broj podmjera koje će omogućiti razvoj svih sektora poljoprivrede, prerađivačko-prehrambene industrije, ali i znatno unaprijediti život na ruralnim područjima.

„Odabrane bi mjere, prema provedenim analizama, trebale dovesti do maksimalnog povlačenja raspoloživih sredstava. Ukoliko se tijekom provedbe programa ukaže potreba za uvrštenjem još neke mjere u Program, ne postoji prepreka da to bude i učinjeno. Naime, svaki se program, pa tako i onaj Republike Hrvatske, može mijenjati, dopunjavati, prilagođavati stvarnim i trenutnim potrebama“, naglasila je gospođa Hajduković.

Omotnica za provedbu ovog Programa iznosi oko 2,4 milijarde eura za sedmogodišnje razdoblje, odnosno godišnje oko 332 milijuna EUR-a, što je za oko 12 puta više nego što smo godišnje imali na raspolaganju iz programa IPARD.

Tablica 1. Mjere Ministarstva poljoprivrede za razdoblje 2014.-2020.

1. Prenos znanja i aktivnosti informiranja
2. Savjetodavne službe, službe za upravljanje polj. gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima
3. Programi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu
4. Ulaganja u fizičku imovinu
5. Obnova poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti.
6. Razvoj poljoprivrednog gospodarstva i poslovanja
7. Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima
8. Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma
9. Uspostavljanje skupina i organizacija proizvođača
10. Poljoprivreda, okoliš i klimatski uvjeti
11. Ekološki uzgoj
12. Plaćanja povezana s područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima
13. Suradnja
14. Upravljanje rizicima
15. LEADER
16. Tehnička pomoć

3.2.3. Europsko inovacijsko partnerstvo - “poljoprivredna produktivnost i održivost“

EIP AGRI je jedan od pet europskih inovacijskih partnerstava postavljenih od strane Europske unije. EIP AGRI pomaže sektorima poljoprivrede i šumarstva da postanu inovativniji, produktivniji i održivi, te da su u mogućnosti mogu nositi s izazovima kao što su tržišno natjecanje, nestabilne cijene, pravila zaštite okoliša i klimatskih promjena. Unutar EU-a, EIP AGRI je podržan od strane dvije politike: Ruralni razvoj i Horizon 2020, politike EU-a za istraživanje i inovacije.

Rad i funkcioniranje EIP AGRI partnerstva поближе nam je pojasnio Pacome Elouna Eyenga, koji je ujedno i potpredsjednik EU EIP organizacije.

Slika 6. Područja djelovanja EIP AGRI partnerstva

Izvor: <http://ec.europa.eu/eip/agriculture/>

EIP AGRI mreža otvorena je svima koje su zainteresirani za inovacije u poljoprivredi i šumarstvu. Tijekom sljedećih nekoliko godina, Operativne skupine financirane od strane nacionalnih i regionalnih programa ruralnog razvoja, predstavljati će osnovu mreže. Operativne skupine uključuju poljoprivrednike, savjetnike, istraživače i ostale koji rade na praktičnim projektima na razvoju rješenja ili inovativnih ideja.

EIP - AGRI mreža je na svom početku, širi se i raste, te zahtjeva dodatne aktivnosti na promidžbi. Za izgradnju EIP - AGRI mreže na razini EU-a zadužen je EIP – AGRI Service Point, koji povezuje ljude, razmijenjuje informacije.

3.2.4. Prvi rezultati iz PRO-AKIS-EU istraživačkog projekta

AKIS, odnosno PRO AKIS bio je predstavljen od strane prof.dr.sc. Andree Knierim, profesorice sa odjela za ruralnu sociologiju iz Stuttgarta. Cilj izlaganja bio je upoznati sudionike kongresa s radom projekta i razlozima za njegovo pokretanje i postojanje.

Projekt je pokrenut jer je prepoznato da se poljoprivredne savjetodavne službe u Europi ne treba više smatrati zasebnim institucijama nego ih je potrebno proučavati i razumjeti kao umrežene u veći sustav poljoprivrednog znanja i informacija (AKIS). To se može postići koordinacijom Sedmog okvirnog programa EU-a i djelatnosti potpore „PRO AKIS – podrške poljoprivrednicima: savjetodavne službe u europskom sustavu poljoprivrednih znanja i informacija (AKIS)“.

Ima nekoliko načina na koje se može usvojiti AKIS (poznat kao sustav poljoprivrednog znanja i inovacija) – iz perspektive procesa infrastrukture, funkcija i dinamičnosti. Kod PRO AKIS-a usvojena je perspektiva infrastrukture koja se pokazala korisnom za proučavanje organizacijske raznolikosti i usporedbu na razini integracije savjetodavnih službi u odgovarajuće nacionalne AKIS-e.

Slika 7. Logo i značenje skraćenice „PRO AKIS“ projekta

Izvor: http://www.eufra.eu/images/activities/pro_akis.pdf

Organizacija savjetodavnih službi međusobno se uvelike razlikuju. U gotovo svim europskim zemljama pored javnih tijela, organizacija usmjerenih na poljoprivrednike i ostalih nevladinih organizacija, postoje i privatni davatelji usluga. Iako nije uvijek lako doći do informacija i unatoč nedostatku transparentnosti kod privatnih savjetodavnih službi, stvara se mišljenje o postojanju velikih razlika između država članica u smislu savjetodavnih službi koje su vezane za javne politike i svojstva koordinacije, resurse i metode korištene za pružanje savjetodavnih usluga, klijente i središnje teme te veze s ostalim sudionicima AKIS-a.

Tijekom tri regionalne radionice koje su provedene u proljeće 2014. sudionici AKIS-a potaknuti su da razmjene i temelje daljnji rad na empirijskim nalazima i tematskoj problematici poput procjene kvalitete savjetodavnih službi, novih uloga javne uprave koja je suočena sa sve većim brojem privatnih službi i pojavom novih sudionika na tom području. Sudionici su bili uglavnom svjesni da, sa sličnim interesima, ali u vrlo različitim okolnostima, moraju djelovati na vrlo dinamičnom području.

Stoga, iako se čini da postoji sve veće zanimanje za rad savjetodavnih službi i djelovanje AKIS-a u EU-u, jedna država EU ne uči lako od druge jer su organizacijski uvjeti vrlo različiti i stvaraju izrazito specifične institucijske okoline. Zato bi uzajamno učenje i razmjena između dionika AKIS-a trebali biti usredotočeni na konkretne probleme, poput određenih funkcija, na uloge sudionika ili komunikaciju i interakciju unutar AKIS-a.

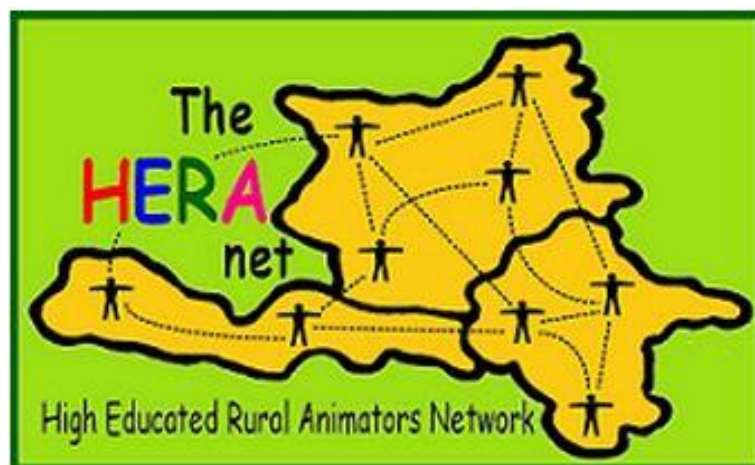
3.2.5. HERA-NET: mreža visokoobrazovanih ruralnih animatora

Ovo plenarno izlaganje održala je docentica s Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, ujedno i začetnica projekta HERA-NET doc.dr.sc. Snježana Tolić. Projekt je proizašao iz višegodišnje suradnje Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku s lokalnim samoupravama, regionalnim upravama, strukovnim udruženjima, civilnim udrugama i drugim sudionicima u razvoju ruralnih područjima.

Naziv „HERA NET – Mreža visokoobrazovanih ruralnih animatora“ se odnosi na projekt čiji je cilj potaknuti mlade visokoobrazovane a nezaposlene osobe iz ruralnih područja da sami ili kroz partnerstva pokrenu novi posao i samozapošljavanjem pridonese razvoju velikih ruralnih potencijala.

Projektna ideja je pokrenuta 2008. godine kada je autorica sa studentima, u sklopu seminarske nastave iz modula Regionalni razvoj, povela inicijative, mentorirala i poticala studente Poljoprivrednih fakulteta Osijek koji dolaze iz perifernih seoskih sredina na osnivanja udruge Inforur.

Slika 8. Logo HERA NET projekta

Izvor: http://www.savjetodavna.hr/adminmax/images/ialb/plenarna/Snjezana_Tolic.pdf

Inicijativa je priznata kao korisna ideja za čvršće povezivanje mladih visokoobrazovanih osoba s javnim i poslovnim sektorom u lokalnoj zajednici te je dobila moralnu podršku različitih upravnih i savjetodavnih organizacija za razvoj poljoprivrede u istočnoj Hrvatskoj.

Ciljevi projekta su sljedeći:

- Poboljšati mogućnost održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba u ruralnom području
- Pridonijeti izgradnji ljudskih kapaciteta u ruralnim područjima Brodsko-posavske, Osječko baranjske i Vukovarsko-srijemske županije
- Primijeniti rezultate temeljnih istraživanja u području ruralnog razvoja, ruralne sociologije i razvoja ljudskih kapaciteta za unaprjeđenje razvoja odabranih područja kroz razvoj info mreže ruralnih animatora

Projekt je financiran od rujna 2012. do listopada 2013. uz financijsku potporu EU IPA fonda u okviru IV komponente – razvoj ljudskih potencijala, sufinanciran je sredstvima Europske unije u iznosu od 76,95% prihvatljivih ukupnih troškova projekta u iznosu 132.380,03 Eura a ukupna vrijednost projekta je 172.023,96 Eura.

Aplikant je bio odgovoran za financijska sredstva i provedbu projekta u cjelosti, sukladno Ugovoru o financiranju projekta, potpisanog s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje kao provedbenim tijelom.

Partneri su bili Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Osijek, Vukovarsko-srijemska županija, Brodskoposavska županija i Grad Valpovo a nositelj projekta bio je Poljoprivredni fakultet u Osijeku. Tijekom projekta izrađena su dva nova nastavna kurikula za stručno usavršavanje visokoobrazovanih osoba u trajanju od 150 sati, naziva:

1. Upravljanje projektima u ruralnom razvoju i
2. Stručnjak za ruralnu ekonomiju.

Edukaciju je pohađalo i završilo 76 visokoobrazovanih nezaposlenih osoba. Održane su brojne konferencije, stručni skupovi i okrugli stolovi s ciljem predstavljanja novih kadrova javnom i poslovnom sektoru u tri najistočnije hrvatske županije.

U cilju dodatne pomoći novoobrazovanim polaznicima osnovana je udruga HIMRA – Hrvatska infomreža ruralnih animatora, te u suradnji s projektnim partnerima osnovana su i opremljena tri ureda HIMRA-e, po jedan u svakoj županiji, u selima Ladimirevci, Lovas i Brodski Stupnik.

Također, jedno od ostvarenja projekta bilo je pripremanje i tiskanje priručnika “Ruralni razvoj i ruralna ekonomija”.

Slika 9. Naslovnica priručnika „Ruralni razvoj i ruralna ekonomija“

Izvor: http://www.savjetodavna.hr/adminmax/images/ialb/plenarna/Snjezana_Tolic.pdf

Planovi u budućnosti:

- Osnažiti postojeću mrežu i urede putem novih projekata
- Osnažiti postojeća partnerstva i razviti nova
- Proširiti djelovanje na nacionalnoj razini uključivanjem lokalnih udruga sličnog programa
- Uspostaviti suradnju sa Savjetodavnom službom, Agroklubom – web portal, Agroglasom – informativni časopis i dr.
- Biti potpora LAG-ovima, lokalnoj zajednici, poduzetnicima i građanima u ruralnom području

3.3. Radionice na kongresu

3.3.1. Značaj sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) za savjetodavstvo

Najopsežniji uvid u poslovna, privatna i financijska područja jednog poljoprivrednog gospodarstva u pravilu pruža računovodstvo. Za razvoj poljoprivrede nužan su uvjet poljoprivredna gospodarstva koja imaju potencijal za opstanak i razvoj. Kako bi sami poljoprivrednici, ali i savjetodavci, mogli odgovoriti na to pitanje, potrebno je prikupljati podatke o tim gospodarstvima.

Vrednovanje računovodstvenih izvještaja uglavnom se koristi kod pitanja o općem razvoju gospodarstva, kod odlučivanja o investicijama ili kod savjetovanja zaduženih gospodarstava. U okviru poticanja razvoja poljoprivrednih područja preko Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD) računovodstveni su podaci važan uvjet za poticanje investicija. S jedne strane tu se radi o procjeni gospodarske moći poduzeća koja je neophodna za investicije, a s druge o provjeri ekonomskog razvoja nakon investicija, kako bi se eventualni nepoželjan razvoj na vrijeme prepoznao.

Na temelju zakonske obveze u Njemačkoj da poduzeća određene veličine moraju voditi računovodstvene knjige, računovodstvo je u pravilu prisutno u poduzećima i često i jedina podatkovna podloga koja pokriva nekoliko godina i time omogućuje davanje relevantnih izvjava o čitavu poduzeću. Pritom je visok postotak računovodstvenih izvještaja dostupan u jedinstvenom formatu. To barem djelomično olakšava automatizirano vrednovanje.

Velik broj detaljnih informacija sadržanih u računovodstvenim izvještajima omogućava izvođenje zaključaka ne samo o rentabilnosti, stabilnosti i likvidnosti, već sadrži i mnogobrojne informacije o proizvodnji i marketingu, tako da se – barem ugrubo – usporedbom s drugim poljoprivrednim poduzećima mogu utvrditi eventualne slabe točke gospodarstva. Za argumentirano proizvodno-tehničko savjetovanje potrebni su daljnji podaci kao npr. evidencija o obrađenim oranicama ili o hranjenju i zdravlju životinja.

I kod diplomskog studija agronomije računovodstvo u Bavarskoj ima središnju ulogu. Na temelju računovodstvenih podataka i drugih informacija o vlastitu poduzeću procjenjuje se trenutna gospodarska situacija gospodarstava. Eventualni se nedostaci analiziraju, prave se planovi i skicira ciljna situacija koja u pravilu uključuje investicije.

Svrha FADN sustava je prikupljanje više od 1200 proizvodnih, ekonomskih i financijskih pokazatelja poljoprivredne proizvodnje na reprezentativnom uzorku poljoprivrednih gospodarstava kroz godišnje istraživanje FADN-a. Istraživanje FADN-a u RH provodi Samostalni odjel za FADN Savjetodavne službe, a podatke prikupljaju službenici Savjetodavne službe, tj. savjetodavci.

Provedba Sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (sustav FADN) u RH ima za cilj učinkovito prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka iz poljoprivrednog knjigovodstva u svrhu utvrđivanja dohotka poljoprivrednih gospodarstava, u skladu sa zahtjevima Zajedničke poljoprivredne politike EU, te je obveza RH počevši od 2013., od njezina ulaska u članstvo EU.

Budući da je FADN jedini realni izvor mikroekonomskih podataka s poljoprivrednog gospodarstva, povratni podaci koje poljoprivrednik dobiva kroz izvješće za poljoprivredno gospodarstvo mogu mu ukazati na mogućnosti poboljšanja učinkovitosti i konkurentnosti vlastite proizvodnje i dati sliku stanja u odnosu na druga gospodarstva sličnog tipa i veličine proizvodnje.

Podaci FADN-a daju savjetodavcu i uvid u stvarno stanje proizvodnje pojedinog gospodarstva te tako poboljšavaju mogućnost učinkovitog pružanja savjetodavnih usluga.

Glavna je namjera izlaganja prikazati korisnost podataka iz sustava FADN za savjetodavni rad te mogućnosti korištenja podataka FADN-a u provedbi mjera ruralnog razvoja u dva osnovna smjera: ispunjavanje uvjeta za mjere ruralnog razvoja (za poljoprivredna gospodarstva već uključena u sustav FADN) te za nadzor i evaluaciju učinka pojedine mjere (za poljoprivredna gospodarstva bez dostupnih evidencija o poslovanju).

3.3.2. Prednosti zadrugarstva – iskustva iz Južnog Tirola (Italija)

Sredinom 19. stoljeća stanovništvo Južnog Tirola bilo je u lošoj ekonomskoj situaciji. Farme su djelovale kao samostalna gospodarstva, a zbog propalog uroda vladala je glad. Stanovništvo je poduzelo određene mjere i osnovalo prve Raiffeisen-udruge.

Za Južni Tirol, najsjeverniju pokrajinu Italije, karakterističan je velik broj zadruga za preradu i prodaju. One se temelje na osnovnoj zamisli F. W. Raiffeisena (socijalni reformator, 1818. do 1888.) o zadrugarskoj samopomoći.

Prva zadruga za preradu mlijeka osnovana je 1878. godine. Tijekom idućih godina osnovano ih je još nekoliko. Oko 1970. godine u Južnom Tirolu bilo je 68 mljekarskih zadruga, a sada ih je samo 12. One su ostvarivale ukupnu dobit od 445 milijuna eura te prerađivale i prodavale oko 95 % južnotirolskog mlijeka.

Tek su osnivanjem mljekarskih zadruga mnoga stočarska gospodarstva prešla s uzgoja mesa na proizvodnju mlijeka. Na taj način bilo je moguće na imanjima ostvariti dobit. Danas je za 5000 seljačkih obiteljskih gospodarstava proizvodnja mlijeka glavni izvor prihoda.

Cilj je bio, kao i sad, od seljaka preuzeti proizvode, preraditi ih i dovesti do kupca. Na taj su se način i prometno slabije povezana imanja mogla uključiti u zaradu prodajom mlijeka. Tako su brojna imanja uspjela opstati, što se pozitivno odrazilo na ruralna područja.

Zadrugarska proizvodnja mlijeka uspješan je model i tvori osnovu brdske poljoprivrede. Ona osigurava temeljni prihod za seoska obiteljska gospodarstva i nudi im perspektivu za budućnost. To dovodi do gospodarenja nad cijelim područjem i samim time do očuvanja vrijednosti ruralnog područja.

Poticanje zadrugarstva u prodaji i preradi proizvoda važna je agrarno-politička mjera, a politika poticanja usklađena je s lokalnim prilikama.

Zadruge su danas moderna i inovativna poduzeća koja se, kao i privatna poduzeća, mogu suočiti s izazovima tržišta. One su usmjerene na održivost jer im primarni cilj nije privatna dobit.

3.3.3. Poljoprivredno savjetodavstvo u Bavarskoj (Njemačka)

Radionicu pod nazivom „Preporuke za stručni savjetodavni rad u poljoprivredi“ održala je Ann-Katrin Spiegel, predstavnicu institucije FiBL Njemačka: Istraživački institut za organsku poljoprivredu. Stručnu radionicu je započela predavljanjem „Leonardo“ Programa za cijeloživotno obrazovanje. U sklopu Programa istražila su se tri metode za unaprijeđenje kompetencija poljoprivrednih savjetnika:

1. **„Učenje utemeljeno na definiranju problema“** predavlja alat za prijenos znanja u grupi - nakon formiranja grupe odabire se tema te se svakom članu grupe postavi po jedno pitanje na koje treba naći odgovor. Nakon toga pojedinci pred grupom izlažu svoje odgovore ostalim članovima čime se osigurava prijenos znanja u skupini.

2. **„Grupe za diskusiju“** također predavlja alat za prijenos znanja u skupini, no kroz duži vremenski period. Na svakom sastanku određuje se tema o kojoj poljoprivrednici, pod vodstvom moderatora odnosno poljoprivrednog savjetnika, mogu iznijeti svoja iskustva te međusobno diskutirati.

3. **„Jasno vidjeti“** predavlja najjednostavniji oblik savjetovanja te se odnosi na savjetovanje „1 na 1“. Ovakvo savjetovanje karakterizira individualan pristup te zahtjeva izuzetno dobro razvijene „soft skills“ poljoprivrednog savjetnika.

Ove metode je testiralo ukupno sedam zemalja i svi oni su ocijenjeni pozitivnom ocjenom. „Učenje temeljeno na problemu“ i „Grupe za diskusiju“ omogućuju savjetovanje o ograničenom broju tema ali takvo savjetovanje obuhvaća veći broj ljudi istovremeno. Za razliku od toga „jasno vidjeti“ omogućuje savjetovanje tijekom kojeg se može pokriti veliki broj tema ali takvo savjetovanje radi se samo s jednom osobom. Nakon završetka programa 40% poljoprivrednih savjetnika prestalo je primjenjivati ove alate zbog izostanka podrške nadležnih institucija.

U Bavarskoj državno Ministarstvo za prehranu, poljoprivredu i šumarstvo u Münchenu podupire ruralne regije motom „Građani oblikuju svoju domovinu“. Glavne elemente LEADER-ova pristupa ⁷ predstavljaju sudjelovanje građana, održivost, suradnja i umrežavanje.

Diljem Bavarske u devet Ureda za prehranu, poljoprivredu i šumarstvo uređena su mjesta za savjetovanje i odobravanje LEADER-ova programa, za koja se tijekom razdoblja dodjele poticaja od 2007. do 2013. brinulo sveukupno 58 lokalnih akcijskih grupa (LAG) i koje su odobrile 100 milijuna eura poticajnih sredstava. Pored LEADER-ovih mjesta za odobrenje poticaja, u stručnom centru „Diversifikacija i razvoj strukture“ državni LEADER-ovi menadžeri Uprave za poljoprivredu prate LAG-ove.

Značenje regionalnog marketinga za ruralno područje

Cilj je regionalnog marketinga utisnuti regionalne osobitosti u svijest stanovništva i time ojačati poljoprivredne proizvođače. U regionalne proizvode ubrajaju se živežne namirnice, poput mlijeka, mesa ili žitarica, neprehrambeni proizvodi, poput drva ili sijena, kao i regionalne usluge, poput odmora na seoskom imanju. Regionalni marketing znači velik doprinos za održivi regionalni razvoj: ekološki (kratki transportni putovi), ekonomski (dodatna zarada) i socijalni (regionalni identitet). U cijeloj Bavarskoj aktivno je više od 5000 izravnih poljoprivrednih prodavača.

Zahvaljujući LEADER-ovim programima poduprte su investicije za mljekarsko poduzeće Lehern u Ostallgäu za područje marketinga te za prezentacije i degustacije mliječnih proizvoda. Otvoreno je 12 novih radnih mjesta, a mali poljoprivredni dostavljači mlijeka mogli su računati na prijevremeni uspjeh. Ciljanom kampanjom povećana je prodaja drva od jele i stelje s močvarnih livada. Lokalni ponuđači odmora na seoskim imanjima udružili su se i osnovali krovnu udругu Mir Allgäuer – Urlaub auf dem Bauernhof („Mir Allgäuer – Odmor na seoskom imanju“) koja je s 500 članova najveće regionalno udruženje seoskih imanja za odmor u Bavarskoj.

⁷ LEADER je kratica francuskog naziva Liaison entre les actions de développement de l'économie rurale, što prevedeno znači: Veze među aktivnostima za razvoj ruralnog gospodarstva. LEADER je već desetljećima pouzdan instrument za poticanje Europske unije koji je usmjeren na suradnju i slogu svih regija.

3.3.3.1. Izazovi savjetovanja u zaštiti bilja - novi impulsi i metode

Bio-savjetodavni sustav razvio se u zadnjih nekoliko desetljeća u različitim europskim zemljama. Trenutno u ovom području postoji velika raznolikost: dok je u nekim zemljama ponuda savjetodavnih usluga razvijena i čvrsto uspostavljena u svim predmetnim područjima i područjima proizvodnje, drugdje je ista još uvijek u povojima, a ograničena je na politička pitanja. Čak i kod savjetnika je prisutna velika raznolikost ekoloških savjetnika dostupnih diljem Europe - od raznih institucija i organizacija koje podržava država, privatnih ili javnih. Budući da su konzultanti u različitim institucijama i zemljama često suočeni sa sličnim tehničkim i metodološkim i organizacijskim problemima, ima smisla ponuditi više i provesti mogućnosti za umrežavanje i razmjenu. Osim toga, gustoća organskih farmi u Europi je relativno niska. Na nekim područjima ima vrlo malo bio-savjetnika, pri čemu je spontano umrežavanje prilično sporo.

U europskom kontekstu, ideju umrežavanja promovira Europsko partnerstvo za inovacije (EIP). Savjetovanje u poljoprivrednoj praksi po pitanju tematskog organskog uzgoja (zaštita podzemnih voda, dobrobit životinja, mahunarke) provodi se diljem Europe. Stoga bi sada trebalo koristiti opcije umrežavanja u Europi te ih zajedno dalje razvijati i održavati. U nekim su zemljama već spremni koncepti povezani s novim idejama kako unaprijediti europsku razmjenu.

U Njemačkoj se zahvaljujući organizaciji FiBL Projekti GmbH od 2002. održavaju konzultantske radionice o određenim aspektima proizvodnih objekata, kao i konzultantski sastanci na kojima se raspravlja o konzultantskim metodama u ekološkoj poljoprivredi kao alatima za razmjenu znanja i umrežavanja između konzultanata. Takvi događaji omogućavaju umrežavanje i sinergiju konzultanata. Osim profesionalnog razvoja, svojim sudionicima nude pogled izvan granica vlastite organizacije. Europska mreža za ekološko savjetodavstvo može i treba pokriti taj aspekt, ali osim toga, ona također nudi priliku korištenja savjetodavnih usluga u održivim područjima, poput zaštite podzemnih voda i dobrobiti životinja, kao i na područjima metodologije i vještina koje se preklapaju s konvencionalnim savjetodavstvom i umrežavanjem koje se trenutno širi iznimnom brzinom.

3.3.4. Značaj pisanih publikacija savjetodavnoj praksi – primjeri iz Irske

Radionicu na ovu temu održao je Mark Moore, urednik magazina „Today’s farm“ iz grada Carlowa u Irskoj. Napravio je usporedbu korištenja pisanih publikacija i Internet stranica koje objavljuju članke vezane za poljoprivredu. Navodi da je na području poljoprivrednog savjetovanja objavljen velik broj radova putem Interneta, društvenih mreža i elektronskih knjiga i ostvaren je veliki napredak. Unatoč tom napretku u poljoprivredi i dalje prednjače pisane publikacije. Za mnoge poljoprivrednike, papirnati časopisi koji dolaze putem pošte nude veću neposrednost i praktičnost nego internetske stranice.

U američkim istraživanjima, 80 % čitatelja poljoprivrednih časopisa izjavilo je da vole čitati papirnatu časopise u online izdanju. U izlaganju je govorio o svojem iskustvu s kontroliranom cirkulacijom časopisa u Irskoj, Velikoj Britaniji, kontinentalnoj Europi i sjevernoj Americi. Bavio se kontroliranim objavljivanjem poljoprivrednih časopisa u oba sektora, javnom i privatnom.

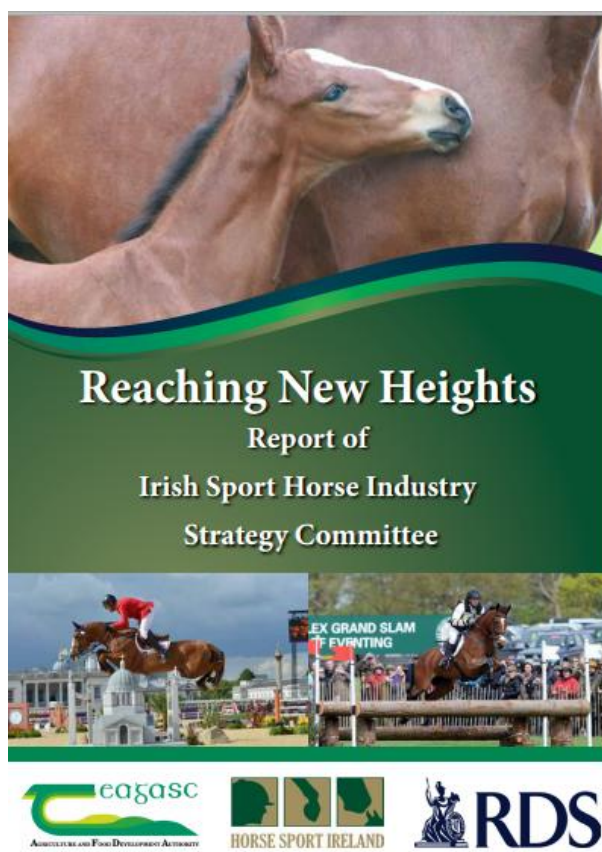
Navodi kako urednici moraju pravovremeno ponuditi neovisan i atraktivan sadržaj, ako to ne čine njihovi radovi neće biti objavljeni ni na papiru ni na Internetu. Ako su dobro napisani i atraktivno ilustrirani, papirnati časopisi postaju isplativa sredstva komunikacije i ambasadori za proširenje usluga. Očito je da se moraju razvijati zajedno s elektronskim i digitalnim medijima i tražiti sinergije.

U doglednoj budućnosti papirnati časopisi će biti središnji dio u ciljanim marketinškim kampanjama i upravljanju odnosima s kupcima te ključni izazovi su održavanje i poboljšanje baze podataka. Moore smatra kako će papirnati časopisi i dalje biti ključni alat u poljoprivrednoj komunikaciji unatoč troškovima papira i poštanskim troškovima koji su također jedna velika briga.

Također je govorio o tehničkim priručnicima proizašlim iz Teagasc inicijative koja je za ciljane korisnike odabrala poljoprivredna poduzeća. Teagasc je prodao gotovo 10.000 publikacija s 300 stranica po cijeni od 25 €. Tu je priručnik za proizvođače govedine, jedan za mliječne poljoprivrednika, te jedan za gospodarenje tlom i drenažu.

Tajna njihovog (neočekivanog) uspjeha djelomično leži u činjenici da su proizvedeni za stvarne uvjete. Oni su gotovo neuništivi. Poljoprivrednici ih mogu ostaviti bilo gdje na farmi i oni se neće oštetiti ili raspasti. U konačnici, sadržaj i uređivanje je ono što je važno. Priručnici se oslanjaju na stručnost istraživača, savjetnika i edukatora i sadržaju je jednostavno pristupiti i koristiti ga.

Slika 10. Naslovnica priručnika o konjičkom sportu proizašlom iz Teagasc inicijative

Izvor: <http://www.teagasc.ie/>

Moore smatra da će ovaj rad i dalje biti relevantan još desetljećima, pod uvjetom da koristimo kreativnost i maštu kako bismo povećali svoj potencijal.

3.3.5. Mladi i žene u ruralnom prostoru

Kao uvod u radionicu pušten je film o obitelji Cafuk koja se nekoliko generacija bavi povrtlarstvom. Točnije, bave se uzgojem Varaždinskog zelja i krumpira. Obrađuju više od 70 ha poljoprivredne površine. Na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu Cafuk u Domitrovcu proizvedene su prve presadnice varaždinskog zelja iz vlastitog domaćeg sjemena za čiju je proizvodnju iz Ministarstva poljoprivrede dobiveno i službeno rješenje i potvrda da su jedini hrvatski čuvar i ovlašteni proizvođač autohtonog sjemena tog poznatog zelja.

Varaždinsko zelje je već prije par godina dobilo oznaku izvornosti, čime je otvorena i mogućnost za proizvodnju vlastitog sjemena.

Slika 11. Logo Varaždinskog zelja koje proizvodi obitelj Cafuk

Izvor: <http://www.savjetodavna.hr/savjeti/17/440/varazdinsko-zelje-na-eu-sortnoj-listi/>

Obitelj Cafuk je primjer uspješnog gospodarstva kojeg vodi mladi poljoprivrednik u odličnoj komunikaciji sa savjetodavnom službom. Pitanja sudionika bila su vezana za EU fondove, u kojima je Zdravko Cafuk odgovorio da su uspjeli povući sredstva iz IPARD programa, ali da još uvijek čekaju na cjelokupnu isplatu te da je to težak put do sredstava za koje je neophodno znanje i upornost. Zatim je odgovorio da je djelomično upoznat s novim programom ZPP-a u kojemu može ostvariti dodatnu podršku kao mladi poljoprivrednik.

3.3.5.1. Mladi i žene u ruralnom prostoru – iskustva iz Austrije

Austrijska poljoprivreda je, u odnosu na druge zemlje u Europskoj uniji, slabo strukturirana i u mnogim je dijelovima pod utjecajem prirodnih nedostataka. Iz tog razloga, udio gospodarstava koji od poljoprivrede ostvaruju sporedne prihode iznosi oko 50 %, dok je postotak žena koje vode gospodarstva gotovo 40 %. Žene ne samo da doprinose različitim perspektivama i vještinama, već i pridonose prihodima i održavaju društveni život u ruralnim područjima zahvaljujući njihovom raznolikom radu na gospodarskim i društvenim poljima.

No činjenica je da je broj gospodarstava u konstantnom padu posljednjih nekoliko desetljeća, dok se u isto vrijeme se postojeća gospodarstva šire i moderniziraju.

Prema posljednjim anketama, poljoprivrednik i seljak u Austriji uživa visok ugled. Međutim, kod stanovništva koje se ne bavi poljoprivredom uočen je manjak znanja o suvremenim proizvodnim uvjetima koji su neophodni za cjelovitu opskrbu hranom. Mnogi su zapamtili slike seoskih gospodarstava koja ne postoje već desetljećima. Ono što im je potrebno je spremnost potrošača na njegovanje partnerskog odnosa s lokalnim poljoprivrednicima. Naime, najstabilniji, najpouzdaniji i najvrijedniji saveznik poljoprivrede je šira javnost.

Za prijenos “novih slika”, uz visoku stručnost u proizvodnji, potreban je i samouvjeren, autentičan i siguran nastup. Sve važnijom u ovom kontekstu postaje medijska pismenost. Mediji (tisak, TV i radio) mogu biti vrijedni partneri.

Radi se o jasnom slikovnom jeziku. Ljudi žele saznati nešto o osobama koje stoje iza proizvoda ili usluge, a ne o instituciji. Sami poljoprivrednici itekako imaju što za reći. Novi mediji kao što su Facebook, Twitter i YouTube, kada se koriste profesionalno, daju zadovoljavajuće rezultate. Poljoprivreda je raznolika. Izazov je pronaći zajednički jezik i govoriti jednim glasom.

Uspjeh je vidljiv kada poruka nailazi na odziv ne samo izvana, već i iznutra, to jest, kada se jača samopoštovanje poljoprivrednika čime se na održiv način razvija i imidž struke. To je potrebno ljudima koji samouvjereni kažu: “Ja volim biti poljoprivrednik, ja volim biti poljoprivrednica!”

Kao najveća organizacija mladih u ruralnom području, mladež tih područja zauzima glavnu ulogu u gore opisanoj temi. Rad mladeži u ruralnim područjima diljem Austrije fokusira se na usavršavanje i daljnju izobrazbu izvan školskih klupa i na poljoprivredu. Stari običaji, sport i

društveno - političke aktivnosti zaokružuju ovaj program. Uspjeh ove organizacije na nacionalnoj razini krije se, s jedne strane, u činjenici da njeni članovi i vodstvo ne pripadaju nijednoj političkoj stranci. S druge strane, svi mladi ljudi između 14 i 30 godina koji žive u ruralnim područjima mogu postati članovima mladeži ruralnih područja. Seljačko podrijetlo nije preduvjet za pristup zajednici.

U posljednjih nekoliko godina Austrija mijenja svoj imidž po pitanju uloge poljoprivrede u sveukupnom društvu. Pritom su od velike važnosti informacije o domaćim i regionalnim poljoprivrednim proizvodima. Tako i mladež ruralnih područja Austrije nastupa kao organizacija koja najveće zanimanje pokazuje za informacije i teme koje se odnose na potrošnju i potrošače. Tipični domaći proizvodi i domaći specijaliteti glavni su elementi raznih informativnih kampanja.

Razumijevanje austrijske poljoprivrede i njezinih učinaka na ljude i krajolik svih članova zajednice je osnovna podloga za isplate naknada i različite promocije. Nositelji političkih odluka, osobito u poljoprivrednim pitanjima, slijede jasnu strategiju koja se tiče mladih poljoprivrednika.

Značajna pažnja je usmjerena na obrazovanje mladih poljoprivrednika i mladih u poljoprivredi i šumarstvu. Osnovno obrazovanje u poljoprivredi i šumarstvu traje tri ili pet godina. Osim sudjelovanja u nastavi, učenici moraju završiti pripravnički staž na farmi u trajanju od nekoliko tjedana. Takva vrsta obrazovanja podrazumijeva naukovanje kao kvalificiranog radnika u relevantnim profesionalnim poljima. Osim toga ljudi mogu proći naprednu obuku na različitim poljima, kao što su poljoprivreda, šumarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, i tako dalje. Takva znanje budućih vlasnika gospodarstava u Austriji čini osnovu za primitak specifičnih subvencija. Između ostalog, interesi mladeži ruralnih područja žarko se brane i zastupaju u nadležnom ministarstvu.

4. EUFRAS - PLATFORMA ZA UMREŽAVANJE SAVJETODAVNIH SLUŽBI

U jesen 2013. godine poljoprivredne i ruralne savjetodavne službe iz 20 europskih zemalja osnovale su EUFRAS, Europski forum za poljoprivredne i ruralne savjetodavne službe, točan datum osnivanja je bio 23. rujna 2013. a mjesto osnutka bio je Berlin. Republika Hrvatska je imala tu čast da bude zemlja domaćine prve EUFRAS konferencije.

Razloga za osnivanje foruma je bilo i više nego dovoljno, prvi razlog je to što savjetodavne usluge nisu bile uspješne po pitanju vlastitog promoviranja izvan vlastitih lokalnih područja, kao ni u komuniciranju izvan granica regije. Povremena putovanja koja organiziraju savjetnici u druge zemlje i rijetke savjetodavne konferencije bili su jedini znak postojanja suradnje. To je loše u usporedbi s našim kolegama koji se bave istraživanjima i koji su razvili snažne mreže, udruženja i zrele mrežu za suradnju i razmjenu znanja.

Misija i ciljevi

EUFRAS ima misiju poboljšanja kvalitete, učinkovitosti i uspješnosti rada poljoprivrednih i ruralnih savjetnika s ciljem podupiranja poljoprivrednih obitelji, lokalnih poljoprivrednih skupina, organizacija i pojedinaca koji rade u poljoprivredi i ruralnom razvoju i angažirani su na polju rješavanju sadašnjih i novih problema (ekonomskih, ekoloških i socijalnih).

Ciljevi EUFRAS-a su:

- Promicanje najbolje prakse u savjetodavnoj metodologiji
- Razvoj zajedničkih informatičkih usluga i rješenja
- Razmjena tehničkih znanja
- Obuka savjetodavnog osoblja
- Razvoj savjetodavnih standarda i okvira za evaluaciju
- Poticanje aktivnosti svojih članova na donošenje ključnih odluka u EU i drugdje
- Utjecaj na obuku studenata poljoprivrede

Postoje 10 milijuna obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u Europi; ako na svakih 400 gospodarstava postavite jednog savjetnika, to je 25 000 savjetnika. Ovo je ogromna industrija koja treba jaču mrežu i stvarni angažman članova kako bismo mogli preuzeti kontrolu nad našom budućnosti. EU je spremna podržati nas, a mi se moramo angažirati i zgrabiti priliku koja nam se otvara po pitanju suradnje i postizanja održive budućnosti po pitanju

savjetodavnih usluga i poljoprivrednika. Jezik je još uvijek barijera, ali ne toliko kao prije i to se kompenzira nižim troškovima putovanja. Utjecaj boljeg zastupanja, komunikacije, boljeg i bržeg učenja utvrdit će položaj EUFRAS-a kao učinkovite mrežne platforme za usluge savjetovanja po pitanju poljoprivrede i ruralnih aktivnosti.

Krajem 2013. osnovan je Europski forum za savjetodavne usluge u poljoprivredi i ruralnim područjima (EUFRAS) kao mreža ruralnih savjetodavnih službi cijele Europe. Jedan od osnovnih ciljeva EUFRAS-a bio je unaprijediti stručno obrazovanje savjetodavaca. Poljoprivredne savjetodavne službe žele zajedno surađivati na tom području na europskoj razini.

Usavršavanje poljoprivrednih savjetnika uvelike se razlikuje od zemlje do zemlje i od regije do regije. Mreža poljoprivrednih savjetodavnih službi njemačkoga govornog područja - Međunarodno udruženje poljoprivrednih savjetodavaca (IALB) uspješno surađuje na usavršavanju savjetnika pomoću Certifikata za europske savjetodavce u ruralnim područjima (CECRA) i uspostavljenim IALB-ovim seminarom.

CECRA

IALB mreža razvila je Certifikat za europske savjetodavce u ruralnim područjima (CECRA) radi usklađivanja osnovnih kvalifikacija za savjetodavce. Zato što zanimanje „savjetodavca“ nije zaštićen pojam, certifikati poput CECRA mogu jamčiti minimalan standard u obrazovanju poljoprivrednih savjetodavaca s naglaskom na metodološkom usavršavanju, potrebno je raspraviti može li CECRA biti pojmom iz EUFRAS-a.

Slika 12: Logo CECRA certifikata

<http://www.cecra.net/>

IALB-ov seminar koji se održava na njemačkom jeziku za savjetodavce služi kao primjer razvoja novih proizvoda, jedan sofisticiran tečaj usavršavanja na razini EU-a za iskusne poljoprivredne i ruralne savjetodavce

EUFRAS seminar

Ciljne skupine za osmišljen EUFRAS-ov seminar su iskusni poljoprivredni i ruralni savjetodavci, podučavatelji ruralnih savjetodavaca, upravitelji savjetodavnih službi. EUFRAS-ov seminar mogao bi istovremeno poslužiti za stručno osposobljavanje i kao društvena mreža.

Radi lakše provedbe navedene suradnje, udruženje poljoprivrednih obrazovnih institucija u sklopu EUFRAS-a zatražilo je financijska sredstva od EU ERASMUS+ programa. Vodeći je partner bavarska Akademija javne uprave u Landshutu.

Slika 13. Logo EUFRAS organizacije

<http://www.eufRAS.eu/index.php/about-us/flyer-logo>

5. AKTIVNOSTI I ZADUŽENJA STUDENATA VOLONTERA NA 53. IALB DANIMA I I. EUFRAS KONFERENCIJI

Pri organizaciji kongresa pojavila se potreba za studentima poljoprivrede/agronomije koji će pomoći pri odradi svih zamišljenih aktivnosti i koji će se sudjelovati na plenarnim izlaganjima i radionicama. Gostovanje na ovakvom događanju predstavljalo je izvor za novo teoretsko i praktično znanje za studente.

Moja uloga je bila uloga animatora, nekoliko mjeseci prije samog kongresa kontaktirao sam fakultete iz regije i pozvao njihove studente da se pridruže timu koji će obavljati različite aktivnosti na kongresu. Najviše odaziva je bilo sa Agronomskog fakulteta u Zagrebu i Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku. Počasna gošća bila je Ljuba Štrbac sa Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu, s njom sam stupio u kontakt na preporuku prof.dr.sc. Mirjane Baban sa Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku.

Pri dogovaranju o aktivnostima studenata uvelike su pripomogli asistent Aleksandar Nedanov sa Agronomskog fakulteta u Zagrebu i docentica Snježana Tolić sa Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku.

Studenti su bili raspoređeni po radionicama, odnosno pomagali su pri pripremanju predavaonica, odradi izlaganja, usmjeravali su goste iz cijele Europe, odgovarali im na pitanja i bili administrativno-tehnička ispomoć na različite načine. Dnevni raspored zaduženja je bio vrlo dinamičan, proaktivan i složen a poseban zadatak je bilo vođenje zabilježki sa radionica i kompletiranje studentskog izvješća koje je poslužilo pri izradi ovog diplomskog rada.

Poljoprivredno savjetodavna služba iz Zagreba je osigurala smještaj za studente, odnosno plaćena su 3 noćenja u hostelu, doručak, ručak i večera. Dekan Poljoprivrednog fakulteta prod.dr.sc. Vlado Guberac odobrio je financiranje puta za 4 studenta koji su bili odabrani da budu volonteri na kongresu. Studenti koji su poslani sa PFOS-a su Kastriot Marki (diplomski studij smjera Agroekonomika), Tomislav Filjević (diplomski studij smjera Voćarstvo), Mislav Pažur (preddiplomski studija smjera bilinogojstvo) i Tomislav Katančić (diplomski studij smjera Specijalna Zootehnika).

Sa Agronomskog fakulteta u Zagrebu pridružili su nam se Tihana Ljubaj, Jelena Topličanec, Jurka Topol, Maja Martinović, Petra Pozder, Mia Crnčić i Iva Kovačević.

Tablica 2. Popis studenata volontera na kongresu

Popis studenata volontera na 53. IALB danima i 1. EUFRAS konferenciji:		
No	Ime i prezime:	Institucija, studij i upisani smjer:
1	TOPLIČANEC Jelena	Superna d.o.o. - suradnica za agroekonomiju
2	TOPOL Jurka	Klaster ekološke poljoprivrede - poljoprivredna savjetnica za ekološku poljoprivredu
3	FILJEVIĆ Tomislav	Poljoprivredni fakultet u Osijeku (5. godina, diplomski studij Vinogradarstvo i vinarstvo), radni odnos u PZ Branitelj EKO
4	LJUBAJ Tihana	Agronomski fakultet u Zagrebu (znanstveni novak, Zavod za agrarnu ekonomiku i ruralni razvoj)
5	MARTINOVIĆ Maja	Agronomski fakultet (3. godina, diplomski studij, smjer Agrobiznis i ruralni razvoj)
6	ŠTRBAC Ljuba	Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu (3. godina, Zavod za stočarstvo, smjer Animalna proizvodnja), doktorski studij
7	MRGANIĆ Martina	Agronomski fakultet (3. godina, diplomski studij, smjer Zaštita bilja), redovni student
8	POZDER Petra	Agronomski fakultet (3. godina, diplomski studij, smjer Zaštita bilja), redovni student
9	CRNČIĆ Mia	Agronomski fakultet (4. godina, diplomski studij, smjer Agrobiznis i ruralni razvoj), redovni student
10	KOVAČEVIĆ Iva	Agronomski fakultet (5. godina, diplomski studij, smjer Agrobiznis i ruralni razvoj), redovni student
11	PAŽUR Mislav	Poljoprivredni fakultet (2. godina, preddiplomski studij, smjer Bilinogojstvo)
ANIMATORI:		Institucija u kojoj radite:
1	Katančić Tomislav	Poljoprivredni fakultet u Osijeku
2	Kastriot Marki	Poljoprivredni fakultet u Osijeku
3	Nedanov Aleksandar	Agronomski fakultet u Zagrebu

Slika 14. Studenti volonteri u zadnjoj večeri kongresa

Izvor: Fotografija Mie Crnčić (Agronomski fakultet Zagreb)

6. ZAKLJUČAK

Savjetodavstvo u modernoj poljoprivredi predstavlja kariku koja povezuje znanstvena postignuća, dobru poljoprivrednu praksu i poljoprivredno stanovništvo u jednu cjelinu. Uspješno surađuje sa svim stranama i ima veoma važnu ulogu u razvoju poljoprivrede i očuvanju vrijednosti koja leži u poljoprivrednoj struci.

Dobar savjetodavac je prilagodljiva i obrazovana osoba koja u sebi nosi entuzijazam i jednostavnost te ga prenosi na poljoprivrednike. Europska iskustva pokazuju da je savjetodavstvo širok spektar različitih aktivnosti, takve različitosti proizlaze iz specifičnosti koju poljoprivreda sa sobom nosi. Ruralne sredine se razlikuju od države do države, od regije do regije i samim time zahtjevaju različite metode u savjetodavnom radu. Osnovni zadatak savjetodavstva je doprijeti do svakog poljoprivrednika i u njegovo poslovanje donijeti napredak, takav napredak se može postići umrežavanjem, razmjenom znanja i iskustava, pomaganju pri pisanju projekata koji mogu povući novčana sredstva iz fondova za financiranje proizvodnje i drugim oblicima podrške i pomoći.

Najveći problem savjetodavstva u Republici Hrvatskoj je zatvorenost poljoprivrednika koji teže prihvaćaju nove metode rada i tehnike koje im jamče održivost i napredak. Iskustva su pokazala da se višegodišnjim trudom i nešto laganijim tempom ipak ostvaruje napredak, poljoprivrednici prepoznaju važnost znanja koje im savjetodavci nude. Poljoprivredni fakultet u Osijeku je osposobio velik broj mladih inženjera poljoprivrede i potreban stručni kadar za oformljavanje produktivne savjetodavne službe.

Na žalost, Slavonija još uvijek nema dovoljno snažnu savjetodavnu mrežu koja će doprinijeti razvoju poljoprivrede. Glavni razlog za to je nedostatak entuzijazma mladih koji je proizašao iz pogrešnih političkih poteza na državnoj i lokalnoj razini, budućnost poljoprivrednika je neizvjesna i nesigurna. Ovakvo stanje je dovelo do propadanja slavonskih sela, iseljavanja mladih i deruralizacije ruralnih područja. Postoje Obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja opstaju i napreduju, ona mogu poslužiti kao najbolji primjer mladim poljoprivrednicima da prostora za napredak ima i da poljoprivreda može omogućiti kvalitetan životni standard i egzistenciju.

Događanje kao što su bili IALB dani i EUFRAS konferencija pružaju ogromnu podršku savjetodavstvu i ulijevaju dozu entuzijazma u poljoprivredu. Izrazito korisno bilo je to što se kongres odvijao baš u Republici Hrvatskoj. Naši savjetodavci su dobili mogućnost sklopiti korisna poznanstva i usvojiti nova znanja i metode u savjetodavstvu.

Mladima koji su bili na kongresu volontiranje je poslužilo kao odlično iskustvo, napredovali su kao stručnjaci na području poljoprivrede i zasigurno će neka znanja koja su stekli primijenjivati u budućnosti.

IALB dani imaju već dugogodišnju tradiciju održavanje diljem cijele Europe, zadnji susret savjetodavaca se odvio u Termama Tuhelj, a 54. IALB dani će se održati u gradu Solothurnu u Švicarskoj od 14. do 17 lipnja 2015. godine.

7. LITERATURA

1. Albers Edda; "Predgovor 53. IALB dani". Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
2. Hajduković Davorka; "Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.". Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
3. Hofer Bettina; „Mladi u poljoprivredi i ruralnom postoru“. Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
4. Horvat Hrvoje; "Predgovor 53. IALB dani". Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
5. Jagodić Anton; „Savjetovanje poljoprivrednika i struktura poljoprivrednih gospodarstava u Sloveniji“. Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
6. Kaser Annemarie; „Doprinos zadruge za poticanje ruralnog razvoja u južnom Tirolu“. Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
7. Kelly Tom; „EUFRAS - platforma za umrežavanje savjetodavnih službi“. Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
8. Knierim Andrea; „Savjetodavstvo u Europi: prvi rezultati iz PRO-AKIS-EU-istraživačkog projekta“. Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
9. Moore Mark; „Značaj pisanih publikacija u irskoj savjetodavnoj praksi“. Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
10. Satzger Winfried; „Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) u Njemačkoj“. Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
11. Spiegel Ann-Katrin; „Izazovi savjetovanja u zaštiti bilja - novi impulsi i metode“. Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
12. Tolić Snježana; "HERA-NET: mreža visokoobrazovanih ruralnih animatora". Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.
13. Žutinić Đurđica; "Poljoprivreda i savjetodavna služba u Hrvatskoj". Zbornik radova, 53. IALB dani i 1. EUFRAS konferencija, Tuheljske Toplice, 2014.

Internet stranice:

<http://www.eufiras.eu/>

<http://www.cecra.net/>

<http://www.savjetodavna.hr/projekti/22/129/ialb/radionice/>

<http://ec.europa.eu/eip/agriculture/>

<http://www.proakis.eu/>

8. SAŽETAK

IALB predstavlja međunarodnu akademiju savjetodavki i savjetodavaca u poljoprivredi i obiteljskom poduzetništvu, to je krovna europska organizacija poljoprivrednih savjetodavaca iz 18 europskih zemalja, osnovana 1961. godine. Kongres poljoprivrednih savjetodavaca „IALB dani“ ima međunarodni značaj jer se svake godine održava u drugoj zemlji Europske unije. Hrvatska je u lipnju 2014. godine imala čast organizirati i održati ovako prestižan događaj. Cilj ovog diplomskog rada je detaljno opisati tijek provedbe kongresa, navesti koji su bili zadaci koje sam trebao obaviti i opisati aktivnosti i korake koje sam poduzeo da bi pridonio organizaciji. Organizacija je odrađena sa skupinom kolega sa Agronomskog fakulteta u Zagrebu, Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku i sa nekoliko zaposlenika Poljoprivredno-savjetodavne službe iz Zagreba. Kongres se sastojao od predgovora organizatora kongresa, 5 plenarnih izlaganja, 8 radionica i zajedničkih izleta po Republici Hrvatskoj. Savjetodavstvo u modernoj poljoprivredi predstavlja kariku koja povezuje znanstvena postignuća, dobru poljoprivrednu praksu i poljoprivredno stanovništvo u jednu cjelinu. Uspješno surađuje sa svim stranama i ima veoma važnu ulogu u razvoju poljoprivrede i očuvanju vrijednosti koja leži u poljoprivrednoj struci. Mladima koji su bili na kongresu volontiranje je poslužilo kao odlično iskustvo, napredovali su kao stručnjaci na području poljoprivrede i zasigurno će neka znanja koja su stekli primijenjivati u budućnosti.

9. SUMMARY

IALB represents an international academy of counselling and counsellors in Agriculture and family businesses, it is the roof organization of European agricultural consultants from 18 European countries, established in 1961. Congress of agricultural advisors "IALB days" has an international significance because it happens every year in another country of the European Union, Croatia had the honour to organize and host such a prestigious event in June 2014. The aim of this final paper is a detailed description of the activities at the congress, to specify which were the tasks that I was supposed to do, and to describe the tasks that I have done to contribute to the organization. The organization has been done with a group of colleagues from the Faculty of Agriculture and with a few employees in Agricultural Advisory Service from Zagreb. Congress was composed of introductory lectures of the organizers of the congress, five plenary sessions, eight workshops and recreational trips in Republic of Croatia. Counselling in modern agriculture represents a link which connects scientific discoveries, good agricultural practices and farmers. Successfully cooperates with all sides and has a very important role in the development of agriculture and preservation of the value that lies in agriculture. It was a great experience for young people who volunteer at the congress, they have evolved as experts in the field of agriculture and will use some gained knowledge in the future.

10. PRILOG: CECRA CERTIFIKAT

CECRA

Certificate
for European Consultants
in Rural Areas

Certificate of Participation

Tomislav Katančić

participated in the
53rd IALB Days and the 1st EUFRAS Conference
from 18 to 20 June 2014, in Terme Tuhelj, Croatia
on

"The Role of Agricultural Advisory in the new CAP Reform"

Jürgen Käber
Chairman of CECRA - Workgroup

Milan Husnjak
Organizing Committee President

Terme Tuhelj, 20 June 2014
Advisory Service
Savska cesta 41, 10000 Zagreb

IALB **EUFRAS**

11. POPIS SLIKA

Slika 1.	logo IALB organizacije	Stranica 4
Slika 2.	Hrvoje Horvat. predsjednik Poljoprivredno-savjetodavne službe	Stranica 8
Slika 3.	Edda Alberts. predsjednica IALB-a	Stranica 9
Slika 4.	Tom Kelley. predsjednik EUFRAS-a	Stranica 9
Slika 5.	Logo poljoprivredno savjetodavne službe u Sloveniji	Stranica 11
Slika 6.	Područja djelovanja EIP AGRI partnerstva	Stranica 13
Slika 7.	Logo i značenje skraćenice „PRO AKIS“ projekta	Stranica 14
Slika 8.	Logo HERA NET projekta	Stranica 16
Slika 9.	Naslovnica priručnika „Ruralni razvoj i ruralna ekonomija“	Stranica 18
Slika 10.	Naslovnica priručnika o konjičkom sportu proizašlom iz Teagasc inicijative	Stranica 26
Slika 11.	Logo Varaždinskog zelja koje proizvodi obitelj Cafuk	Stranica 27
Slika 12.	Logo CECRA certifikata	Stranica 31
Slika 13.	Logo EUFRAS organizacije	Stranica 32
Slika 14.	Studenti volonteri u zadnjoj večeri kongresa	Stranica 34

12. POPIS TABLICA

Tablica 1.	Mjere Ministarstva poljoprivrede za razdoblje 2014.-2020.	Stranica 12
Tablica 2.	Popis studenata volontera na kongresu	Stranica 34

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Diplomski rad

Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Sveučilišni diplomski studij, smjer Specijalna zootehnika

ORGANIZACIJA I PROVEDBA „53. IALB DANA I 1. EUFRAS KONFERENCIJE“

Tomislav Katančić

Sažetak

IALB predstavlja međunarodnu akademiju savjetodavki i savjetodavaca u poljoprivredi i obiteljskom poduzetništvu, to je krovna europska organizacija poljoprivrednih savjetodavaca iz 18 europskih zemalja, osnovana 1961. godine. Cilj ovog diplomskog rada je detaljno opisati tijek provedbe kongresa, navesti koji su bili zadaci koje sam trebao obaviti i opisati aktivnosti i korake koje sam poduzeo da bi pridonio organizaciji. Mladima koji su bili na kongresu volontiranje je poslužilo kao odlično iskustvo, napredovali su kao stručnjaci na području poljoprivrede i zasigurno će neka znanja koja su stekli primijenjivati u budućnosti.

Rad je izrađen pri: Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Mentor: doc.dr.sc. Snježana Tolić

Broj stranica: 41

Broj grafikona i slika: 14

Broj tablica: 2

Broj literaturnih navoda: 18

Broj priloga: 1

Jezik izvornika: hrvatski

Ključne riječi: Savjetodavstvo, IALB dani, EUFRAS, umrežavanje, entuzijazam

Datum obrane:

Stručno povjerenstvo za obranu:

1. doc.dr.sc. Tihana Sudarić, predsjednik
2. doc.dr.sc. Snježana Tolić, voditelj
3. prof.dr.sc. Ljubica Ranogajec, član

Rad je pohranjen u: Knjižnica Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, Sveučilištu u Osijeku, Kralja Petra Svačića 1d.

BASIC DOCUMENTATION CARD

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Graduate thesis

Faculty of Agriculture

University Graduate Studies, Special zootechnics

ORGANIZATION AND IMPLEMENTATION OF „53. IALB DAYS AND FIRST EUFRAS CONFERENCE“

Tomislav Katančić

Abstract:

„IALB“ represents an international academy of counselling and counsellors in Agriculture and family businesses, it is the roof organization of European agricultural consultants from 18 European countries, established in 1961. The aim of this final paper is a detailed description of the activities at the congress, to specify which were the tasks that I was supposed to do and to describe the tasks that I have done to contribute to the organization. It was a great experience for young people who volunteer at the congress, they have evolved as experts in the field of agriculture and will use some gained knowledge in the future.

Thesis performed at: Faculty of Agriculture in Osijek

Mentor: doc.dr.sc. Snježana Tolić

Number of pages: 41

Number of figures: 14

Number of tables: 2

Number of references: 18

Number of appendices: 1

Original in: Croatian

Key words: Counselling, IALB days, EUFRAS, networking, enthusiasm

Thesis defended on date:

Reviewers:

1. doc.dr.sc. Tihana Sudarić, president
2. doc.dr.sc. Snježana Tolić, director
3. prof.dr.sc. Ljubica Ranogajec, member

Thesis deposited at: Library, Faculty of Agriculture in Osijek, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Kralja Petra Svačića 1d.